

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

08 mai 2013

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte Petru Ursache,
Judecători Iurie Diaconu, Elena Covalenco,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procuror împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 20 decembrie 2012, în cauza penală în privința inculpaților

***Dubenco Oleg Anatolie**, născut la 19 februarie 1984, originar și locuitor al or. Sîngerei, str. Independenței 104, ap. 11, cetățean al Republicii Moldova, fără antecedente penale;*

***Dubenco Igor Anatolie**, născut la 19 februarie 1984, originar și locuitor al or. Sîngerei, str. Independenței 104, ap. 11, cetățean al Republicii Moldova, fără antecedente penale;*

***Bencovschi Alexandr Mihail**, născut la 11 iunie 1988, originar și locuitor al or. Sîngerei, str. Luceafărul 6, cetățean al Republicii Moldova, fără antecedente penale;*

***Pasat Ivan Alexei**, născut la 24 februarie 1988, originar și locuitor al or. Sîngerei, str. Independenței 131, ap. 11, cetățean al Republicii Moldova, fără antecedente penale;*

***Atamaniuc Constantin Gheorghe**, născut la 14 iulie 1989, originar și locuitor al or. Sîngerei, str. Independenței 194, cetățean al Republicii Moldova, fără antecedente penale.*

Termenul de examinare a cauzei
în instanța de fond: 30 septembrie 2011 - 15 iunie 2012,
în instanța de apel: 10 iulie - 20 decembrie 2012,
în instanța de recurs: 09 aprilie - 08 mai 2013.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătorei Sîngerei din 15 iunie 2012, Atamaniuc Constantin a fost achitat de sub învinuirea comiterii infracțiunii prevăzută de art. 290 alin. (1) Cod penal, pe motiv că fapta lui nu întrunește elementele infracțiunii.

Dubenco Oleg, Dubenco Igor, Bencovschi Alexandr, Pasat Ivan și Atamaniuc Constantin au fost condamnați în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, la câte 2 ani închisoare și în baza art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal, la câte 3 ani închisoare, fiecare.

În temeiul art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, le-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 3 ani și 6 luni închisoare, pentru fiecare.

Conform art. 90 Cod penal, executarea pedepsei le-a fost suspendată condiționat, pe un termen de probă de 1 an, pentru fiecare.

De la Dubenco Oleg, Dubenco Igor, Bencovschi Alexandr, Pasat Ivan și Atamaniuc Constantin s-a încasat, în mod solidar, în beneficiul lui Sîrbuleț Eugeniu prejudiciul material în sumă de 3981 lei, moral în mărime de 5000 lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 5000 lei.

2. În fapt, instanța de fond a constatat că la 20 martie 2011, orele 01:45, aflîndu-se la barul „La Ghiță” din s. Grigorăura, raionul Sîngerei, fiind în stare de ebrietate, încălcînd grosolan ordinea publică, din intenții huliganice, inculpații Dubenco Oleg, Dubenco Igor, Bencovschi Alexandr, Pasat Ivan și Atamaniuc Constantin le-au aplicat multiple lovituri cu pumnii și picioarele lui Sîrbuleț Eugeniu, Liber Viorel și Calancea Gheorghe, cauzîndu-i lui Sîrbuleț Eugeniu vătămări corporale medii sub formă de comoție cerebrală, fractura oasele nazale și dinților 1 și 2 de sus bilateral, traumă a ochiului stîng cu diminuarea acuității vederii la 0,2%, care are drept consecință o incapacitate generală și permanentă de muncă în volum de 20%, edem a țesuturilor moi, echimoză, excoriații pe față și cap. Lui Liber Viorel și Calancea Gheorghe le-au fost cauzate dureri fizice.

Tot ei, la 20 martie 2011, orele 01:45, aflîndu-se la barul „La Ghiță” din s. Grigorăura, raionul Sîngerei, intenționat i-au aplicat multiple lovituri cu pumnii și picioarele lui Sîrbuleț Eugeniu, cauzîndu-i vătămări corporale medii sub formă de comoție cerebrală, fractură a oaselor nazale și dinților 1 și 2 de sus bilateral, traumă a ochiului stîng cu diminuarea acuității vederii la 0,2%, care are drept consecință o incapacitate generală și permanentă de muncă în volum de 20%, edem a țesuturilor moi, echimoză, excoriații pe față și cap.

Atamaniuc Constantin mai este învinuit că la 20 martie 2011, orele 02:00, fiind în stare de ebrietate, aflîndu-se la barul „La Ghiță” din s. Grigorăura, raionul Sîngerei, în cadrul comiterii acțiunilor huliganice, acționînd intenționat, înțelegînd caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, fără scop de însușire, a sustras deschis de la Sîrbuleț Eugeniu un pistol de model „Baical 442”, cu costul de 5300 lei, care se afla în tocul fixat la brîu, adică în săvîrșirea infracțiunii prevăzută de art. 290 alin. (1) Cod penal.

Instanța a concluzionat că vinovăția inculpaților este dovedită prin probele administrate, iar acțiunile lor urmează a fi calificate în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal ca huliganism, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, săvârșită de mai multe persoane și, în baza art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal ca vătămarea intenționată medie a integrității corporale sau a sănătății, care nu este periculoasă pentru viață și nu a provocat urmările prevăzute la art. 151 Cod penal, dar care a fost urmată de o pierdere considerabilă și stabilă a mai puțin de o treime din capacitatea de muncă, săvârșită de mai multe persoane.

Instanța a decis să-l achite pe Atamaniuc Constantin de sub învinuirea comiterii infracțiunii prevăzută de art. 290 alin. (1) Cod penal, pe motiv că fapta lui nu întrunește elementele infracțiunii, deoarece în ședința de judecată s-a stabilit că el l-a deposedat de armă pe Sîrbuleț E. nu din scop de cupiditate, dar pentru ca ultimul să nu mai efectueze focuri din arma dată și pentru curmarea unor urmări grave. Tot atunci, el a transmis acest pistol polițistului Crihan D., prezent și el la fața locului, care l-a restituit lui Sîrbuleț E.

La stabilirea pedepsei instanța a ținut cont că inculpații au săvârșit infracțiunile în stare de ebrietate, că nu au antecedente penale, au loc permanent de trai, sunt caracterizați pozitiv, au recunoscut vina, au vîrstă tînă, că partea vătămată Sîrbuleț Eugeniu a provocat acțiunile inculpaților, considerînd că corectarea și reeducarea lor este posibilă fără izolarea de societate, dispunîndu-se suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate, conform prevederilor art. 90 Cod penal.

Acțiunea civilă în latura prejudiciului material de 3981 lei și a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 5000 lei, este dovedită prin înscrisurile anexate la cauza penală.

La încasarea pagubei morale, instanța a ținut cont de acțiunile părții vătămate Sîrbuleț Eugeniu, care într-o măsură a provocat acțiunile inculpaților și a considerat că suma de 50.000 lei este exagerată, fiind echitabilă în mărime de 5000 lei.

3. Procurorul a declarat apel, solicitînd casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care inculpații să fie condamnați în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal la cîte 2 ani închisoare și în baza art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal la cîte 3 ani închisoare, fiecare.

Atamaniuc Constantin să fie condamnat și în baza art. 290 alin. (1) Cod penal, la 1 an închisoare.

În temeiul art. 84, 90 Cod penal, să le fie stabilită inculpaților pedeapsa definitivă de 5 ani închisoare, pentru fiecare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate pe un termen de probă de 3 ani, pentru fiecare.

De la inculpați să se încaseze în beneficiul lui Sîrbuleț E. prejudiciul moral de 50.000 lei, paguba materială de 3981 lei și cheltuielile de judecată în sumă de 5000 lei.

Apelantul a invocat că sentința este ilegală, din motiv că instanța de fond nu a apreciat pe deplin probele, care dovedesc vina inculpatului Atamaniuc Constantin în săvîrșirea infracțiunii prevăzută de art. 290 alin. (1) Cod penal, care intenționat a sustras în mod deschis de la partea vătămată Sîrbuleț E. pistolul de model „Baikal 442”.

4. Potrivit deciziei Curții de Apel Bălți din 20 decembrie 2012, apelul a fost respins ca nefondat.

Instanța de apel a reținut că apelul procurorului este pur declarativ, fiind criticată sentința fără a se face trimitere la careva temeuri concrete de ilegalitate a ei și fără a fi aduse în instanța de apel probe ce ar confirma vinovăția lui Atamaniuc Constantin în săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 290 alin. (1) Cod penal, solicitându-se condamnarea lui în baza probelor, ce au fost prezentate și administrate în instanța de fond.

Instanța a menționat că procurorul urma să solicite cercetarea în direct a martorilor și a părților vătămate, declarațiile cărora ar fi decisive. Or, judecând apelul declarat împotriva sentinței de achitare, instanța de apel nu este în drept să pronunțe o hotărâre de condamnare fără audierea învinutului prezent și a martorilor acuzării solicitați de părți. Martorii acuzării se audiază din nou în cazul în care declarațiile lor constituie o mărturie acuzatorie, susceptibilă să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea inculpatului. Nerespectarea jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului și încălcarea prevederilor art. 24 din Codul de procedură penală, care obligă acuzatorul de stat, după o hotărâre de achitare pronunțată de instanța de fond, să solicite și să prezinte în ședința de judecată anumite probe în susținerea acuzațiilor penale aduse inculpatului, urmează să fie considerate ca nesuținerea acuzațiilor penale în privința inculpatului în cadrul examinării apelului declarat împotriva sentinței de achitare.

În ședința instanței de apel, acuzatorul de stat nu a solicitat audierea pe viu a părților vătămate și a martorilor acuzării, la care a făcut trimitere în apelul depus, solicitând numai audierea inculpaților.

Probele invocate în apel și la care a făcut referire procurorul în ședința instanței de apel, prin darea citirii, au fost minuțios cercetate de instanța de fond și puse la baza adoptării unei sentințe de achitare, fiind imposibil de a pune aceleași probe, așa cum propune acuzatorul de stat, la baza unei sentințe de condamnare, or, în așa condiții, ar fi o încălcare a dreptului inculpatului Atamaniuc Constantin la un proces echitabil, drept garantat de art. 6 din Convenția Europeană pentru Drepturile Omului.

În condițiile când într-u suportul probațiunii de vinovăție nu au fost aduse probe, ce ar demonstra cu certitudine faptul că Atamaniuc Constantin a comis infracțiunea imputată, el corect a fost achitat.

Este neîntemeiat apelul atât în latura pedepsei aplicate inculpaților, cât și în latura civilă (de subînțeles că numai în partea prejudiciului moral, mărimea căruia diferă de cel încasat de instanța de fond).

Or, în partea descriptivă a apelului lipsesc motivele de ilegalitate a sentinței în această parte, în raport cu criteriile de individualizare a pedepsei penale, fiind solicitată modificarea sentinței în latura pedepsei, și a acțiunii civile, numai prin dispozitivul apelului declarat.

Rezultă că nu există temeuri legale pentru schimbarea mărimii pedepsei numite inculpaților și a sumelor încasate de la ei în beneficiul părții vătămate.

Potrivit declarațiilor inculpaților, prejudiciul încasat prin sentința instanței de fond a fost deja recuperat de către ei părții vătămate.

5. Procurorul a declarat recurs ordinar în care solicită casarea acestei decizii, și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Recurentul a invocat că principala probă a părții acuzării a fost declarațiile părții vătămate Sîrbuleț E., care în cadrul urmăririi penale a fost audiat de către judecătorul de instrucție, potrivit art.109 alin.(3) Cod de procedură penală.

În situația dată instanța de apel ilegal a interpretat normele legale.

Președintele ședinței a devenit imparțial, prin ce a adus atingere prevederilor art. 6 CEDO, art. 24 Cod de procedură penală, deoarece n-a verificat probele prin cercetarea lor.

Însă, din art. 373 alin. (3) Cod de procedură penală reiese că președintele ședinței de judecată are dreptul de a citi acele acte procesuale care sunt solicitate de părți, dar nu să le prezinte el însăși pe cele de care are nevoie, cum a recurs instanța înainte de a adopta hotărîrea (se constată, la acest moment că, deja instanța de apel a decis care va fi soluția și pentru a-i da un oarecare suport probator, potrivit materialelor cauzei penale, are nevoie de anumite probe).

În cazul dat, instanța fără a fi solicitată de către părți, prezintă probe, deci ia împuternicirile uneia dintre părți, ce-i revine, potrivit prevederilor Codului de procedură penală, din care motiv instanța a devenit imparțială.

În drept, recursul este fondat pe temeiul din art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, că hotărîrea instanței de apel nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

6. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului respectiv pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Conform art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, inclusiv și în cazul cînd hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărîrea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Sub acest aspect se atestă că instanța de apel, conform împrejurărilor constatate în partea descriptivă a deciziei atacate, inclusiv celor reproduse în pct. **4.** din prezenta decizie, în raport cu motivele invocate în apel și recursul ordinar (*pct. 3 și 5 din prezenta decizie*), a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind învinuirea înaintată inculpaților în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, întemeiat concluzionînd respingerea apelului procurorului ca fiind nefondat.

Or, în apelul declarat de procuror lipsește cu desăvîrșire argumentarea ilegalității sentinței în latura penală și cea civilă, procurorul, potrivit procesului-verbal al ședinței instanței de apel, nu a prezentat în fața acestei instanțe un apel motivat și probele decisive ale acuzării, ignorînd principiul contradictorialității procesului penal și prescripția că sarcina prezentării probelor învinuirii îi revine doar

procurorului, conform prevederilor art. 24 și 26 alin. (3) Cod de procedură penală (f.d. 201, pct. 3 din prezenta decizie).

În acest sens, instanța de apel a procedat în corespundere cu prevederile art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, conform cărora instanța de apel este obligată ca, în afară de temeiurile invocate și cererile formulate de apelant, să examineze aspectele de fapt și de drept ale cauzei, însă fără a înrăutăți situația apelantului.

Pe lângă aceasta, în recursul ordinar lipsește totalmente argumentarea esenței motivului că instanța de apel „*illegal*” ar fi interpretat unele „*normele legale*”, iar argumentul recurentului că președintele ședinței a devenit imparțial deoarece a încălcat stipulările art. 373 alin. (3) Cod de procedură penală, contravine art. 414 alin. (2) Cod de procedură penală, care prescrie în mod expres că instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal (f.d. 201, pct. 5 din prezenta decizie).

Circumstanțele nominalizate relevă în mod concludent că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate în recursul procurorului și că, astfel, acest recurs este unul vădit neîntemeiat.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală instanța de recurs va decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce recursul de pe rol este vădit neîntemeiat, el urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (2), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procuror împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 20 decembrie 2012, în cauza penală în privința inculpaților Dubenco Oleg Anatolie, Dubenco Igor Anatolie, Bencovschi Alexandr Mihail, Pasat Ivan Alexei și Atamaniuc Constantin Gheorghe, deoarece este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată la 22 mai 2013.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Iurie Diaconu

Elena Covalenco

**Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE
DISPOZITIV**

08 mai 2013

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență :
Președinte Petru Ursache,
Judecători Iurie Diaconu, Elena Covalenco,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procuror împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 20 decembrie 2012, în cauza penală în privința inculpaților

***Dubenco Oleg Anatolie**, născut la 19 februarie 1984, originar și locuitor al or. Sîngerei, str. Independenței 104, ap. 11, cetățean al Republicii Moldova, fără antecedente penale;*

***Dubenco Igor Anatolie**, născut la 19 februarie 1984, originar și locuitor al or. Sîngerei, str. Independenței 104, ap. 11, cetățean al Republicii Moldova, fără antecedente penale;*

***Bencovschi Alexandr Mihail**, născut la 11 iunie 1988, originar și locuitor al or. Sîngerei, str. Luceafărul 6, cetățean al Republicii Moldova, fără antecedente penale;*

***Pasat Ivan Alexei**, născut la 24 februarie 1988, originar și locuitor al or. Sîngerei, str. Independenței 131, ap. 11, cetățean al Republicii Moldova, fără antecedente penale;*

***Atamaniuc Constantin Gheorghe**, născut la 14 iulie 1989, originar și locuitor al or. Sîngerei, str. Independenței 194, cetățean al Republicii Moldova, fără antecedente penale.*

*Termenul de examinare a cauzei
în instanța de fond: 30 septembrie 2011 - 15 iunie 2012,
în instanța de apel: 10 iulie - 20 decembrie 2012,
în instanța de recurs: 09 aprilie - 08 mai 2013.*

În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procuror împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 20 decembrie 2012, în cauza penală în privința inculpaților Dubenco Oleg Anatolie, Dubenco Igor Anatolie, Bencovschi Alexandr Mihail, Pasat Ivan Alexei și Atamaniuc Constantin Gheorghe, deoarece este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată se va pronunța la 22 mai 2013.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Iurie Diaconu

Elena Covalenco